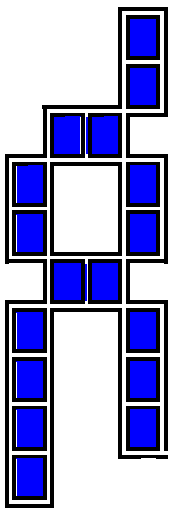

Ouderbrochure

voor leerlingen met

lees- en
spellingmoeilijkheden

ndreashof

Wanneer spreken we van lees- en spellingmoeilijkheden?

Om dit te kunnen verduidelijken geven we hier eerst de definitie van dyslexie: Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met/bij het aanleren en het nauwkeurig en/of vlot toepassen van het lezen en/of spellen van woorden. Doorgaans leidt dit tot lees- en spellingproblemen. Vaak komen ook meer of minder duidelijke problemen voor bij andere taken waarbij taal een rol speelt, zoals het onthouden van instructies, het aanleren van losse feiten en het verwerken van spraak in een lawaaiige omgeving.

Het draait vooral om het begrip automatisering, d.w.z. het automatisch (als vanzelf, nauwkeurig en vlot, zonder bewuste aandacht) woorden kunnen lezen en schrijven.

Er zijn leerlingen bij wie de opbouw van de letterkennis en de leeshandeling redelijk of zelfs zonder kennelijke problemen verloopt, maar die vervolgens niet goed op tempo komen, ondanks intensieve begeleiding.

Bij dyslectische leerlingen is de score op begrijpend lezen en het stillezen van teksten vaak goed, dit in tegenstelling tot het hardop verklanken hiervan. (Bij de toetsen DMT = drie minuten toets en AVI).

Dyslexie betreft in de groepen 3 en 4 meestal lezen en spellen, wat ook de meest voorkomende variant is.

Wie doet binnen de school uitspraken over dyslexie?

Vanuit de school wordt er pas over dyslexie met betrekking tot een leerling gesproken als er een volwaardig onderzoek heeft plaatsgevonden en een externe onderzoeker het diagnostische oordeel dyslexie heeft gegeven.

Een leerkracht of intern begeleider kan alleen spreken over **ernstige LSM (lees- en spellingmoeilijkheden)**.

Wanneer een leerkracht ontdekt dat een kind hardnekkige problemen heeft met het lezen en/of spellen kan desgevraagd door onze IBER een PDO (Pedagogisch Didactisch Onderzoek) worden gedaan en wordt een handelingsplan opgesteld. Dit handelingsplan wordt in de klas uitgevoerd.

Welk toets- en onderzoeksbeleid voert de school i.v.m. dyslexie (en LSM)?

De school voert een toetsbeleid waarbij wordt gestreefd naar een afgesproken aantal toetsmomenten voor leerlingen die zich normaal of goed ontwikkelen. Voor leerlingen met LSM wordt dit aangevuld met meer en/of andere toetsingen, dit in overleg met ouders.

Wanneer een leerling enige tijd stagneert in de lees- en/of spellingontwikkeling wordt het pedagogisch didactisch onderzoek uitgevoerd, na overleg met de leerkracht en intern begeleider (IBer). Dan volgt er weer een gesprek met de ouders.

De school beschikt voor dit onderzoek over een aantal gangbare en als adequaat bekend staande onderzoeksmiddelen.

De school hanteert voor leerlingen met LSM een 'mix' van zowel periodieke toetsingen als onderzoek. Dit naar aanleiding van de evaluatie van de handelingsplannen.

De ontwikkeling op het gebied van LSM wordt van alle leerlingen gevolgd en geregistreerd m.b.v. de volgende toetsen: Taal voor kleuters, methodegebonden toetsen van Veilig leren lezen (VLL), DMT, Luisteren (Cito), AVI, Leesbegrip (Cito), Spellingvaardigheid (Cito), leeswoordenschattoets, leestempotoets.

Normgericht halen de leerlingen een A, B en hoge C-score op de Cito DMT. Leerlingen die lager scoren worden diagnostisch verder bekeken, dit kan uitmonden in een individueel handelingsplan, zodat zoveel mogelijk de normale leerroute gevolgd kan worden.

Wat biedt de school aan informatie en ondersteuning aan leerlingen met LSM?

De basisschool probeert bij leerlingen met LSM gaandeweg de acceptatie en het zelfverantwoordelijk handelen te stimuleren en te ondersteunen. De leerling moet leren omgaan met de beperking in zijn cognitief presteren (lerend presteren) en de belemmeringen die dit (ook in de toekomst) tot gevolg heeft in de verdere schoolloopbaan.

Documentatiemateriaal betreffende dyslexie is te vinden op Internet, aan het eind van deze brochure staan enkele internetadressen vermeld.

Daarnaast hebben we binnen de school het Protocol "Leesproblemen en dyslexie" en bij het Taalcentrum en Onderwijs Advies (OA) is ook materiaal verzameld over dyslectische leerlingen en leerlingen met LSM. We zijn ook geabonneerd op Balans en diverse collega's hebben de cursus "Preventie bij leesmoeilijkheden in groep 3" gevolgd.

Hoe trekt de school externe hulp en ondersteuning aan voor leerlingen met LSM?

De leraar, in overleg met de groepsleerkracht, neemt contact op met OA en/of het Taalcentrum, dit alles na intensieve hulp naar aanleiding van de handelingsplannen of op verzoek van de ouders. Is dit laatste het geval dan zijn de kosten voor de ouders. Ouders kunnen zelf hun hulpvraag bij een extern bureau neerleggen, hierbij valt te denken aan een particuliere orthopedagoog.

Zorgt de school ervoor dat er een dyslexie verklaring wordt opgesteld?

De school laat in principe geen dyslexieverklaring opstellen omdat dit door de leerkrachten niet ervaren wordt als meerwaarde hebbend. We kunnen altijd met onze vragen terecht bij de hierboven beschreven instanties. Ouders kunnen zelf bij OA en/of externe instanties (op eigen kosten) een dyslexie verklaring op laten stellen.

De bekostiging van 8, 9 jarigen via de verzekering

Per 1 januari 2009 Dyslexie vergoeding in de basisverzekering:

- Is er sprake van ernstige lees- en spellingproblemen (E score)
- Aantoonbare hulp geboden zijn, zowel op school als thuis (zeker gedurende een periode van 6 maanden) dan kun je in aanmerking komen voor een vergoeding via de ziektekostenverzekering

Heb je de Dyslexieverklaring, dan komt er een zorgtraject en behandeling, dit houdt in: op school 1 maal per week extra hulp door een externe en oefeningen voor in de klas en voor thuis 6 maal per week oefenen door middel van aangepast huiswerk voor de ouders en het kind.

Schoolverlaten: dyslexieverklaring / overdracht voortgezet onderwijs

Leerlingen met een dyslexieverklaring zijn getoetst op verzoek van de ouders en ook op kosten van de ouders

Onze school levert relevante gegevens van een leerling qua leervorderingen, werkhouding, psychosociale ontwikkeling en eventuele bijzonderheden aan het vervolgonderwijs.

Wat kan de rol van de ouders bij kinderen met LSM zijn?

Werkhouding

Emotioneel:

- Regelmatig praten met het kind over school
- Achtergrond informatie verzamelen bv. via school of internet
- Zelfvertrouwen kweken, wat kan het kind allemaal wél
- Geven van gemeente complimentjes

Taakaanpak:

- Hulp bieden bij het plannen en maken van huiswerk
- Contact onderhouden met school over huiswerk en proefwerk

Concentratie:

- Een rustige omgeving scheppen
- Goede balans zoeken tussen schoolwerk en ontspanning

Groepen 1 en 2:

- Veel voorlezen
- Samen praten over de (dagelijkse) gebeurtenissen
- Rustig en duidelijk praten
- Geheugenspelletjes
- Fouten in uitspraak en zinsbouw verbeteren
- Begrippen oefenen, dagen van de week, kleuren

Groepen 3 en 4

- Veel oefenen,
- Samen lezen (leeskilometers maken) en blijven voorlezen
- Moeilijke woorden bespreken (werken aan de woordenschat)
- Samen kijken naar programma's als Klokhuis en Jeugdjournaal
- Met veel geduld oefenen, kinderen mogen nog fouten maken
- Fouten in spontane briefjes niet verbeteren, spellingregels op school!

Groepen 5 tot en met 8

- Veel oefenen, kind niet meer hardop laten voorlezen,
- Kind stimuleren te vertellen over het gelezen verhaal
- Leer het kind te accepteren dat het moeite heeft met lezen en spellen, maar dat het veel andere dingen wel goed kan
- Werken aan het zelfbeeld, dus complimentjes geven
- Hulp vragen is altijd goed

Wat betekent Dyslexie voor kinderen?

- Dys betekent: niet op de goede manier
- Lexie betekent: met geschreven taal om kunnen gaan
- Dyslexie betekent: dat het lezen en schrijven moeilijk gaat

- **Je wordt er mee geboren en het gaat niet over**

Hoe merk je dat je dyslectisch bent?

- Je merkt er niets van totdat je naar school gaat
- Je hebt een goed verstand
- Je weet veel

Maar dan:

In de kleuterklas vind je

- Rijmen moeilijk
- Het onthouden van de namen van je klasgenootjes ook
- En de dagen van de week
- En dan ga je naar groep 3

In groep 3:

- Eerst gaat het heel goed.
- Maar na een paar weken of maanden weet je de letters nog niet zo vlot en lukt het lezen nog niet zo!

Je doet heel goed je best, je wil graag leren lezen en schrijven, maar het lukt alleen niet. Dat geeft een vervelend gevoel!

Als het steeds niet lukt, vind je het ook niet leuk meer! Je doet het dan ook liever niet meer!

En wat gebeurt er als je niets doet?

- Je raakt steeds verder achter.
- Je kunt dan bij rekenen en andere vakken de opdrachten soms niet begrijpen
- School wordt steeds minder leuk!!
- Het gaat gewoon niet goed!!

Wat moet je dan wel doen?

- Je moet veel oefenen
- Je moet superleuke boekjes uitzoeken
- Je vader of moeder mag best een stukje voorlezen
- Als je het dan hardop naleest, gaat het al veel beter, jij hebt dan de namen en de moeilijke woorden al gehoord
- Papa en mama mogen veel voorlezen, uit spannende boekjes bv. voorlezen is helemaal niet kinderachtig, kan wel tot de middelbare school. Je leert er heel veel van!

De meeste kinderen met Dyslexie kunnen goed leren lezen en spellen

- Als het je lukt om te oefenen
- Als het je lukt om vol te houden
- Als je beter leest
- Als je minder schrijffouten maakt

Je bent een kanjer!

Het FSPOW (Federatief Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland) hanteert de volgende uitgangspunten over Dyslexie:

- FSPOW doet onderzoek naar mogelijke kenmerken van dyslexie indien dit past binnen handelingsgerichte diagnostiek;
- binnen het primair onderwijs is een dyslexieverklaring lang niet altijd zinvol. We zullen altijd kijken of een dyslexie verklaring in het belang is van het kind. Ook zonder verklaring kunnen we handelen conform het dyslexieprotocol;
- binnen het FSPOW gebruiken we het dyslexie protocol. Er zijn scholen die informatie kunnen verschaffen over de manier waarop het protocol geïmplementeerd kan worden binnen de school;
- een verklaring is wel nodig bij de overgang naar het voortgezet onderwijs. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij het VO. Het FSPOW zet zich in voor afstemming met het VO over de dyslexieverklaring.

Internetadressen voor ouders:

www.tbraams.nl/ouders

www.tbraams.nl/kidsintro

www.masterplandyslexie.nl

www.steunpuntdyslexie.nl

www.latenlezen.nl

www.rid.nl (regionaal instituut voor dyslexie)

www.makkelijklezen.nl

www.balansdigitaal.nl

Een leuk internetadres voor kinderen

www.tbraams.nl/